

Belgisch witblauw eruit, holstein erin

Stijn De Geyter trad een aantal jaar geleden toe tot het gemengde landbouwbedrijf van zijn ouders. Hij slaagde er dit jaar in hen over te halen de gedeeltelijke overstap van vlees- naar melkvee te maken. De jonge boer houdt zijn oren en ogen open voor advies en is bewust met een niet al te groot koppel van 57 koeien begonnen.

TEKST JEROM ROZENDAAL

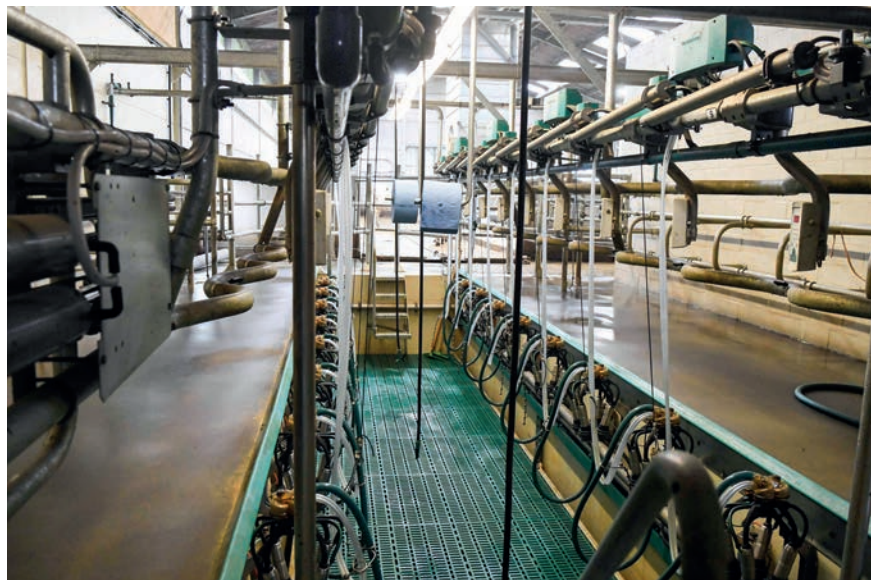
BEDRIJFSPROFIEL

Oordegem

namen veehouders	Stijn De Geyter, Jarle Wauters, Erika De Pauw en Erik De Geyter
aantal melkkoeien	57
aantal Belgisch witblauwen	50
aantal stuks melkjongvee	22
neventak	witlofteelt

▲ Beweegbare bodem van de melkput zorgt voor meer arbeidsgemak

De hoge stal op het erf van de familie De Geyter in het Oost-Vlaamse Oordgem lijkt gebouwd volgens de nieuwste inzichten van de melkveehouderij: hoog, met een open zijkant voor een optimaal stalklimaat. Maar schijn bedriegt.

'Het is een stal uit 2002 voor de witblauwe vleeskoeien, maar doordat we op zolder stro-opslag hadden, was het een hoge stal. Dat was ons geluk: hierdoor konden we de kosten van het ombouwen van de stal beperkt houden.' Aan het woord is Stijn De Geyter (23), die samen met zijn vrouw Jarle Wauters (23) en zijn ouders Erik De Geyter (51) en Erika De Pauw (51) een gemengd familiebedrijf runt onder de rook van Gent.

Witlofteelt en veehouderij hebben een evenwichtig aandeel in het bedrijf, maar op termijn zal het melkvee de overhand nemen. En wie had dat een paar jaar geleden gedacht? Vader Erik was dertig jaar witlofteler met als nevenactiviteit het Belgisch witblauw vleesvee. Melkkoeien kwam in het bedrijfswoordenboek niet voor. Dankzij de aanslepende lage marges in het vleesvee en de arbeidsintensiviteit van de witlofteelt sloop de melkkoe langzaam het vocabulaire

binnen. Net als bij andere vleesveebedrijven in de buurt, waarvan sommige de transitie naar melkveehouderij maakten de jongste jaren. De zoon des huizes had op de landbouwschool bij melkveeboeren stage gelopen en zijn interesse was gewekt. 'Ik heb meer vertrouwen in de toekomst van de melkveehouderij dan van de vleesveehouderij, van melk kun je meerdere producten maken, van vlees alleen vlees. Maar het blijft natuurlijk een gok.' Hij moest alle zeilen bijzetten om zijn ouders te overtuigen. De start van de nieuwe activiteit was toch een sprong in het duister en ook de benodigde investering was niet gering.

Bij het besluit om over te schakelen speelde ook de toekomstige pensionering van zijn ouders een rol, alhoewel dat pas over lange tijd actueel is. 'Dan zullen mijn vrouw en ik er alleen voor staan en de witlofteelt is erg arbeidsintensief. Daar komt veel seizoensarbeid aan te pas en ik wil niet met extern personeel werken. Melkveehouderij is wel iets wat je als koppel kan doen', zegt De Geyter. Op het moment dragen zelfs zijn grootouders nog hun steentje bij in de witlofteelt. De drie generaties boeren wonen overigens naast elkaar voor op het erf.

Advies op alle bedrijfsniveaus

De familie liet zich over een periode van enkele jaren door zo veel mogelijk partijen adviseren en verzamelde her en der informatie. Begin dit jaar werd de beslissing definitief genomen. De 120-koppige witblauweestapel werd teruggeschroefd naar 50 en de stal die vrijkwam, werd omgebouwd tot melkveeverblijf. De vloer werd voorzien van roosters, die met een mestschuif gereinigd worden, en 63 ligboxen werden in een 3 + 0-opstelling geplaatst. De luchtinlaat aan de zijkant werd eveneens vergroot. In de nacht van 3 op 4 juli dit jaar arriveerden 27 pas gekalfde stamboekvaarzen, aangekocht op de veiling in het Duitse Osnabrück. Dezelfde ochtend werden de dieren gemolken. Een unieke en hectische ervaring, herinnert de jonge boer zich. 'De avond voor aankomst moesten er nog afwerkingen aan de stal gedaan worden. Voor mijn moeder was

Voer wordt met een mengbak klaargemaakt

Opening aan de zijkant van de voormalige vleesveestal is verbreed voor de melkveestal

het überhaupt de eerste keer dat zij koeien melk.' Niet veel later volgde een koppel van dertig drachtige vaarzen, waardoor de totale veestapel op 57 uitkomt. Veehandelaar Ivo De Causmaecker trad bij de aankoop als adviseur op. 'Wij weten zelf nog weinig van melkvee. Dan heb je specialisten nodig voor advisering', legt De Geyter uit. De boerenfamilie koos daarom ook bewust voor een kleine, overzichtelijke veestapel. 'Dat is de beste manier om het geleidelijk te leren', legt de nieuwe melkveehouder uit. 'We hebben ook nog hier in de buurt rondgekeken voor een

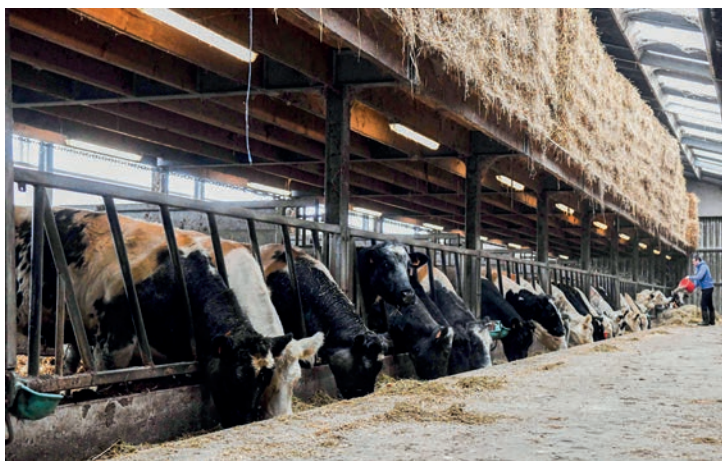
overname, maar het aanbod bestond uit te veel koeien en ook een combinatie van oude en jonge dieren. We hebben nu veel geld betaald, maar we hebben een evenwichtig koppel van leeftijdgenoten, die volgens de papieren veel liters melk kunnen geven.'

Nauwkeurige samenstelling rantsoen

Terwijl Stijn De Geyter, geflankeerd door zijn vrouw Jarle, aan de keukentafel vertelt over de bedrijfstransitie, schuift ook moeder Erika De Pauw aan. Zij dient als stand-in bij het melken, terwijl vader assisteert bij het voeren. Het leven is duidelijk veranderd voor de familie. De melkvee-activiteiten vereisen een vast ritme, jaarrond. De benadering is anders dan bij het vleesvee, waar veel op gevoel gedaan wordt. 'De vleeskoeien eten naar believen. Dat steekt veel minder nauw dan de melkkoeien, die alle dagen moeten produceren', vertelt De Pauw.

Ter voorbereiding op de komst van de melkveestapel werd een nieuwe kuil aangelegd, waarbij meer aandacht besteed werd aan grasmanagement en die voor het eerst geanalyseerd werd op voedingswaarden. De koeien krijgen dagelijks tot 4 kilo krachtvoer, terwijl er 25 kilo mais, 10 kilo gras, 0,5 kilo hooi, 1,2 kilo ccm en 2 kilo eitwitkern gevoerd wordt. Ook bij de samenstelling van het rantsoen is het advies van een expert onmisbaar voor de nieuwe melkveeboeren. Een opvallend of juist logisch ingrediënt op het menu zijn ook de witlofwortelen. De koeien krijgen dagelijks 8 kilo van dit restproduct van de witlofteelt. De voederwaarde is vergelijkbaar met die van voederbieten, aldus De Geyter.

De witlofwortelen worden samen met de rest van het voer met een mengbak twee keer daags gesoupeerd. ‘Misschien dat we in de toekomst wel een mengwagen aanschaffen’, vertelt De Pauw, die na het gesprek in de keuken met een bezem in de melkveestal het voer naar de hekken aanveegt.

Witlof als rode draad

Witlof loopt als een rode draad door het bedrijf heen. Daarom wil familie De Geyter net als bij de vleeskoeien de afkalvingen bij het melkvee in oktober en november voorkomen. Dit zijn namelijk de drukste maanden in de witlofteelt’, verklaart Erika. Waar bij de vleeskoeien gekozen werd voor een natuurlijke dekking, werkt de familie bij het melkvee met stapentellers voor tochtdetectie en kunstmatige inseminatie. Over de resultaten hiervan zijn ze heel tevreden. Van de 27 verse Duitse vaarzen zijn er 22 inmiddels alweer drachtig.

De witlof speelde ook een rol bij de keuze voor de melkinstallatie. ‘Doordat we met de witlofteelt aan een strak uurrooster werken, hebben we voor een melkput gekozen. De vaste melktijden zijn hier goed op de uren van de witlofteelt af te stemmen’, vertelt Stijn, die samen met Jarle van 5.30 tot 7.30 uur melkt, voert en de ligboxmatten reinigt en met nieuw zaagsel instrooit. Om 7.30 uur gaat het werk verder in de witlofhallen. De 2x8 Gea-melkput staat aan het begin van de stal en is uitgerust met een beweegbare bodem voor een goed arbeidsgemak.

De huisvesting en de vleesveestapel evolueren mee met het jonge melkveekoppel. Als de kalveren wat groter zijn en later de eerste koeien drooggezet worden, verhuizen deze naar de stal waar nu de Belgisch witblauwe vleeskoeien de dienst uitmaken. In de langwerpige stal zijn de vleeskoeien over tien ruimtes verdeeld. Op termijn zullen zes of zeven van deze hokken voor het melkvee zijn. De komende jaren wil het bedrijf de veestapel van 55 koeien uitbreiden naar 75. De uitbreiding zal ten koste gaan van het vleesvee.

Uitbreiding naar 75 gepland

Met de geboorte van 22 vaarsklaveren en 8 stiertjes – geen onfortuinlijke start – is het bedrijf alvast goed op weg naar uitbereiding. De stiertjes worden ondergebracht in kalveriglo’s voor op het erf, zodat handelaren niet ver het erf op hoeven en de kans op

ziekte-insluiting kleiner wordt. Ook qua grond is een uitbreiding tot 75 koeien geen probleem. De boerenfamilie had dit jaar mais voldoende, waardoor er ook ccm van gemaakt werd. Door de aanwezigheid van 8 hectare huiskavel wordt er ook aan weidegang gedaan. De melkgift – melkfabriek Inex haalt de melk – kende een veelbelovende start. De jonge melkveehouder hoopt te ontwikkelen naar een gemiddelde melkproductie van boven de 10.000 kilo, maar hij is bescheiden. Hij benadrukt dat het vijf maanden na de melkstart te vroeg is voor conclusies. ‘Het potentieel van de koeien is op basis van hun afstamming goed, maar het is afwachten hoeveel melk ze daadwerkelijk geven en hoeveel lactaties ze meegaan’, zegt hij.

Relaxte afkalvingen

Vooralsnog kijkt de starter zijn ogen uit. ‘Er is vannacht een kalfje geboren zonder het op te merken’, zegt De Geyter. De afkalvingen verlopen van een leien dakje. Afkalvingen verlopen bij het witblauw wel anders. ‘Na de eerste signalen moet je bij witblauw om de twee uur in de stal gaan controleren, ook ’s nachts, en de dierenarts bellen als het zover is’, aldus de jonge boer. ‘Melkvee is wat dat betreft een stuk relaxter.’ |

▲
Links: droge koeien en ouder jongvee zullen deze witblauwe koeien verdrijven

Rechts: witlofwortelen zijn een logisch aandeel in het rantsoen van de koeien